



# PROLOG

ur den kommande och avslutande delen av  
Madeleine Hessérus romantrilogi *Urbanien*

**M**ånga dagar och nätter har passerat sedan den dagen, men vad är det för mening med att räkna dem? Urtavlorna har bytts ut mot geigermätare och tiden har stannat här. Vad ska man med datum och årtal till när tiden sträcker sig in i tidlösheten?

Det sägs att de människor som väcktes mitt i natten av explosionen och som av nyfikenhet klättrade upp på hustaken för utsiktens skull kunde se eldskenet och det guldgula molnet och det sägs att de kunde se hur olyckans vind började blåsa.

På slättlandet mötte vinden inget motstånd, och här blåser det också ständigt, de som bor här måste räkna med vind. Men även om det blåser är vinden sällan hård, det är en mild bris som på våren luktar jord och på sommaren säd och torrt gräs. Också den natten var vinden mild, man skulle kunna säga att den var mild och skräckinjagande på en gång, och man visste ännu inte vilket budskap den förde med sig där den sökte sig först norrut och sedan mot väster och öster. Den svepte fram över den vidsträckt grässtämpan där marken inte är uppodlad och där buskage och skogsdungar är för få för att hejda den och en lång stund for den visslande fram i sällskap med de sömlösa vaktlarna i gräset. Vaktlarna hade nyss anlant och den gröna brodden hade nyss skjutit upp ur marken och var ännu inte svedd av solen, och vinden lade sig tätt intill gräset och åstadkom på så sätt egendomliga krusningar över hela stäppmarken, för det här är vindens rike, liksom vaktlarnas och springrättornas och falkens, här gör sig människan inget besvär. Det är först när floderna bryter in i över slätten som man ser tecken på mänskligt liv, odlingar, stora fält av vete och korn och sedan också byar och städer.

Men innan vinden nådde fram till människorna tog den ut en högre kurs över bergstrakterna, som för att roa sig, och där fläk-



tade den vilt och friskt men ändå dödsbringande i natten och sedan sjönk den framåt morgontimmarna mot dalgången och gled till sist segervisst in över städernas tak och kupoler. Den letade sig in mellan husväggarna och blev hängande ett tag, spetsades på en telemast och virvlade upp skräp vid en busshållplats, lekte med röken från en skorsten och blåste sand från trottoarerna. Utan minsta besvär tog den sig fram längs gator och gränder, och så försynt var den att ingen av de sovande väcktes av suset från den. Tvärtom, det enformiga viskandet var sövande. En kvinna slog kanske upp ögonen i sömnen och såg hastigt ut i natten utan att förstå att det var vinden från det öppna fönstret som rört vid hennes ansikte, olyckans vind, och inte alls den man som hon i drömmen sett framför sig, hon blundade igen och överfölls av tröttheten. På morgonen när människorna slött betraktade den nya dagen sa de till varandra: Det regnar.

Men det hade ännu inte börjat regna. Det man trodde var regn var den grågula dimma som vinden fört med sig och som nu bredde ut sig över Pripjats, Dnjeprs och Sozjs floddalar, en tät sky av tunga partiklar som gjorde bönderna på åkrarna illamående och yra, som om de tagit sig ett rus redan klockan åtta på morgonen. Det var först ett par dagar senare som regnet började falla, till en början i form av droppar lite här och där, men sedan som hårda skurar. Och regnet spolade rent asfalten i städerna och vattnade parkerna och över åkrarna och fälten vid de fattiga byarna föll det mäktigt som en dom över hela landskapet.

När soldaterna och bussarna nådde fram till byarna var klockan elva på förmiddagen, det vet vi för det fanns fortfarande urtavlor och klockor som tickade, och de som bodde här trodde att det bara handlade om en tillfällig evakuering medan soldaterna grävde ner de döda mullvadarna som fallit över åkrarna i hundratals tillsammans med regnet. Det måste ha regnat mullvadar och sorkar från himlen, för varifrån skulle de annars ha kommit? Inte kryper de plötsligt upp ur sina hålor i dagsljuset och dör i potatislandet? Eftersom byborna snart skulle få återvända till sina hem igen, protesterade ingen av dem, de klev alla fogligt in i militärernas bussar i väntan på transport, och inte heller undrade de över att de måste lämna husdjuren kvar hemma. Snart skulle de ju vara tillbaka och utfordra djuren, diska upp, hänga tvätten och läsa läxorna med barnen. Somliga av dem gjorde sig till och med lustiga över soldaterna som stod där och ängsligt lutade sig mot spadarna och drog de sista blossen på cigaretterna, flyttade fimporna från ena mungipan till den andra, klamrade sig fast vid dem liksom förläget och som för att slippa prata. De där, sa man, vad ska de kunna uträtta här, så magra och gängliga och alldeles för unga allihop, bara pojkar, de kommer inte ens ner ett spadtag i den här jorden ... Och de vinkade åt dem när de klev in i bussarna, var har ni hästarna pojkar, en soldat ska sitta till häst ... Men när de till sist rullade ut ur byn såg de genom bilrutorna hur de unga soldaterna skyfflade undan jorden och grävde sönder kökslanden och sköt katterna.